

Dato: 3. december 2009

Kriminelle forhold i 2008 med mulig racistisk eller religiøs baggrund

1. Indledning

Politiets Efterretningstjeneste har siden efteråret 1992 modtaget underretning fra politikredsene om kriminelle forhold, der kan have racistisk baggrund, og som er rettet mod udlændinge. Ordningen blev i 2001 udvidet til at omfatte ethvert forhold med mulig racistisk eller religiøs baggrund, uanset om det kriminelle forhold er rettet mod en person eller interesse af udenlandsk eller dansk herkomst.

Politiets Efterretningstjeneste har udarbejdet retningslinjer for, hvornår politikredsene skal foretage indberetning om kriminelle forhold med mulig racistisk eller religiøs baggrund. Af disse retningslinjer fremgår det bl.a., at indberetning til Politiets Efterretningstjeneste skal foretages, når det kriminelle forhold muligt er begrundet i gerningsmandens forestillinger om forskelle på personer på grund af race, hudfarve, afstamning, national eller etnisk oprindelse eller på grund af tro eller religion.

Formålet med indberetningsordningen er navnlig at give efterretningstjenesten mulighed for at vurdere, om der kan konstateres tegn på udøvelse af en mere organiseret og systematiseret kriminel virksomhed, der udspringer af racisme og fremmedhad. Denne vurdering foretages ved at sammenholde de indberettede forhold indbyrdes og med efterretningstjenestens øvrige oplysninger.

De indberettede forhold for 2008 er blevet gennemgået og vurderet af Politiets Efterretningstjeneste, som herefter har fundet, at enkelte af forholdene ikke kan betragtes som kriminelle forhold med mulig racistisk eller religiøs baggrund. Disse forhold er derfor ikke medtaget i denne rapport.

De indberettede forhold for 2008 er ligeledes blevet sammenholdt med Politiets Efterretningstjenestes egne søgninger i politiets registre efter forhold med mulig racistisk eller religiøs baggrund, der er registreret i 2008. De forhold, der er opdateret i politiets registre, men ikke er indberettet til Politiets Efterretningstjeneste, er herefter medtaget i opgørelsen over indberettede forhold for 2008.

Det bemærkes, at Politiets Efterretningstjeneste med virkning fra den 1. januar 2009 har udvidet ordningen, således at den nu også omfatter kriminalitet, der udspringer af andre ekstremistiske holdninger end racistiske og religiøse. Der vil herefter skulle lægges vægt på, om det kriminelle forhold må anses for motiveret af ekstremistiske opfattelser af politiske spørgsmål eller af spørgsmål vedrørende race, hudfarve, nationalitet, etnisk oprindelse, tro eller seksuel orientering. Baggrunden for denne udvidelse er et ønske om en bredere og mere samlet kortlægning af kriminalitet, der har sammenhæng med ekstremistiske holdninger, og formålet er ligeledes at styrke efterretningstjenestens muligheder for løbende at vurdere, om der kan konstateres tegn på mere organiseret og systematiseret udøvelse af sådanne former for kriminalitet. Udvidelsen af ordningen er dog først gældende for forhold begået i 2009 og er derfor ikke afspejlet i denne rapport.

Den nye ordning indebærer endvidere, at efterretningstjenesten med virkning fra den 1. januar 2009 selv indhenter de relevante oplysninger direkte fra politiets registre. Politikredsene skal således ikke længere særskilt indberette forhold med mulig ekstremistisk baggrund til Politiets Efterretningstjeneste.

2. Opgørelse af kriminelle forhold i 2008 med mulig racistisk eller religiøs baggrund

2.1. Indledning

På baggrund af politikredsenes indberetninger og efterretningstjenestens søgninger i politiets registre er der i 2008 konstateret 175 forhold med mulig racistisk eller religiøs baggrund. På grund af det store antal sager i 2008 er der ikke som i de foregående år lavet et resumé af samtlige sager. I stedet for har Politiets Efterretningstjeneste i bilag 1

udarbejdet et resumé af en række sager, der giver eksempler på forhold, der er illustrative for de enkelte kategorier.

Kriminelle forhold, der kan relateres til kriminelle opgør mellem grupperinger af etniske danskere og personer med anden etnisk baggrund end dansk (dvs. den verserende konflikt mellem rockere og bandegrupperinger), er ikke medtaget i opgørelsen. Denne konflikt har efter Politiets Efterretningstjenestes vurdering ikke udgangspunkt i racistiske eller religiøse motiver, ligesom der heller ikke er tegn på, at den kriminalitet, de kriminelle grupperinger udfører, har racistisk eller religiøs baggrund. Hovedårsagen til den igangværende konflikt er efter Politiets Efterretningstjenestes opfattelse en kamp om de kriminelle markeder, herunder narkotikamarkedet.

I forbindelse med Politiets Efterretningstjenestes egne søgninger i politiets registre er der endvidere fremkommet 188 sager med muligt racistisk eller religiøs baggrund, der dog efter en nærmere konkret vurdering ikke er medtaget i opgørelsen, idet efterretningstjenesten har vurderet, at de ikke har et racistisk eller religiøst motiv.

Disse sager, der ikke indgår i den samlede opgørelse, er bl.a. vurderet som værende ”drengegreger” og ”almindeligt” hærværk mod flere forurettede, f.eks. graffiti på skoler og andre steder, hvor der udover ord som ”fuck”, ”luder”, ”pik” og ”patter” tillige er malet et hagekors eller lignende.

Desuden ses en del forhold med væltede gravstene (hærværk) på kirkegårde, hvor der ikke umiddelbart er tegn på forsæt til at markere en religiøs eller ateistisk holdning.

Endeligt ses en del af de udeladte forhold at være politisk motiveret, og derfor ikke omfattet af ordningen for 2008. Som eksempel på sidstnævnte er flere tilfælde af rudeknusning mod politiske partiers lokaliteter, personer eller offentlige bygninger samt holdningsprægede tilkendegivelser som f.eks. ”No Nazis” eller ”Nazisvin”.

Herudover omfatter opgørelsen ikke en række hændelser vedrørende chikane rettet mod togpersonale og polititjenestemænd, hvor opførsel og ordvalg ikke vurderes at have et

racistisk motiv, men nærmere er et udtryk for utilfredshed overfor brug af magtbeføjelser eller andre tjenstlige handlinger.

2.2. Antal

Antallet af forhold i 2008 er opgjort pr. 1. januar 2009:

2005	2006	2007	2008
87	227 ¹	35	175

Som det fremgår, er det samlede antal af kriminelle forhold i 2008 fem gange højere end antallet af indberetninger i 2007. Som anført i Politiets Efterretningstjenestes redegørelse om kriminelle forhold med mulig racistisk eller religiøs baggrund i 2007 var det efterretningstjenestens vurdering, at det - henset til antallet af indberetninger - var usikkert, i hvilket omfang indberetningerne var dækkende for omfanget og karakteren af kriminelle forhold, der kunne tænkes at have racistisk eller religiøs baggrund.

2.3. Forhold

De gennemgåede forhold er inddelt i grupper, som bl.a. er bestemt efter, hvem forholdet er rettet imod, eller hvem der er impliceret i forholdet:

- Personer af anden etnisk baggrund end dansk - dvs. forhold, hvor etniske danskere har ageret over for personer af anden etnisk baggrund end dansk.
- Etniske danskere - dvs. forhold, hvor personer af anden etnisk baggrund end dansk har ageret over for etniske danskere.
- Mellem personer af anden etnisk baggrund end dansk - dvs. forhold, hvor der er ageret mellem personer af anden etnisk baggrund end dansk.
- Generelt religiøst motiveret - dvs. forhold, hvor der er ageret målrettet mod religiøse symboler eller lokaliteter.
- Tvivlsomt racistisk eller religiøst motiv - dvs. forhold, der er vurderet som tvivlsomme i forhold til mulig racistisk eller religiøs baggrund, f.eks. hærværk og

graffiti på skoler, hvor det på baggrund af stedet og udførelsen næppe kan antages at være religiøst eller racistisk begrundet.

Forhold	2008	
	Antal	Procent
Mod personer af anden etnisk baggrund end dansk	96	55,1
Mod etniske danskere	11	6,3
Mellem personer af anden etnisk baggrund end dansk	6	3,4
Generelt religiøst motiveret	9	5,1
Tvivlsomt racistisk eller religiøst indhold	53	30,1
Total	175	100

2.4. Gerningsindhold

De gennemgåede forhold er ligeledes inddelt i grupper bestemt efter gerningsindholdet:

- Forskelsbehandling - dvs. situationer, hvor der er mistanke om forskelsbehandling, for eksempel ved restaurationer, adgangskontrol, under jobsamtale eller lignende.
- Chikane - dvs. forhold, der har involveret personlige og skriftlige henvendelser til forurettede, herunder tilråb, kasten, spyttten, generelle trusselsbreve og simpel fysisk kontakt.
- Graffiti - dvs. forhold, hvor der er malet eller tegnet diskriminerende symboler eller tekst på offentlig eller privat ejendom.
- Hærværk - dvs. forhold, hvor der er forøvet hærværk mod bygninger eller genstande.
- Generel propaganda - dvs. forhold, der har karakter af udbredelse af et generelt budskab, såsom læserbreve, indlæg på hjemmesider, radioudsendelser og opsætning af bannere og plakater.
- Trussel - dvs. forhold, hvor der af gerningsmanden er fremsat specifikke trusler mod en person eller en gruppe.
- Vold - dvs. forhold, hvor vold har været anvendt, herunder anvendelse af skydevåben.
- Drab/drabsforsøg.

¹ Antallet af indberetninger er 96. To af indberetningerne dækker over henholdsvis 130 og 3 enslydende

Gerningsindhold	Antal	Procent
Forskelsbehandling	9	7,4
Chikane	46	37,7
Graffiti	22	18,0
Hærværk	6	4,9
Generel propaganda	15	12,3
Trussel	10	8,2
Vold	13	10,7
Drab / drabsforsøg	1	0,8
Total	122	100

Forskellen i antallet af hændelser rubriceret under ”forhold” og ”gerningsindhold” skyldes, at 53 hændelser alene er vurderet som værende af tvivlsomt racistisk eller religiøst motiv. De 53 hændelser indgår ikke i talmaterialet rubriceret under ”gerningsindhold”, da det ville give et forvrænget billede af de faktiske forhold. Som eksempel på sådanne hændelser, der er vurderet som værende af tvivlsomt racistisk eller religiøst motiv, henvises til bilag 1.

2.5. Geografisk fordeling

Forholdene medtaget i kategorien ”gerningsindhold” er ligeledes opgjort efter deres geografiske fordeling blandt politikredsene.

Geografisk fordeling	Antal	Procent
Nordjylland	6	4,9
Østjylland	10	8,2
Midt- og Vestjylland	6	4,9
Sydøstjylland	3	2,5
Syd- og Sønderjylland	10	8,2
Fyn	10	8,2
Sydsjælland og Lolland-Falster	6	4,9
Midt- og Vestsjælland	9	7,4
Nordsjælland	22	18,0
Københavns Vestegn	14	11,5
København	26	21,3
Bornholm	0	0,0
Grønland	0	0,0
Færøerne	0	0,0
Total	122	100

3. Vurdering

Som det fremgår, er det samlede antal af kriminelle forhold i 2008 med mulig racistisk eller religiøs baggrund ca. fem gange højere end antallet af indberetninger i 2007. Det var i 2007 Politiets Efterretningstjenestes vurdering, at det - henset til antallet af indberetninger - var usikkert, i hvilket omfang indberetningerne var dækkende for omfanget og karakteren af kriminelle forhold, der kunne tænkes at have racistisk eller religiøs baggrund. Politikredsens indberetninger for 2008 er derfor blevet suppleret af efterretningstjenestens søgninger i politiets registre.

Det markant større antal sager i 2008 giver efter Politiets Efterretningstjeneste opfattelse et mere dækkende og nuanceret billede af racistisk eller religiøst motiverede hændelser i Danmark end rapporten for 2007. Da det i 2008 er første gang, at Politiets Efterretningstjeneste har kombineret indberetningerne fra politikredsene med efterretningstjenestens egne søgninger i politiets registre, er det vanskeligt at udtale sig om udvikling og tendenser.

Samtlige af de i 2008 indberettede forhold og de forhold, der er fundet ved Politiets Efterretningstjenestes egne søgninger, er gennemgået og rubriceret på baggrund af en konkret vurdering af, om motivet for det kriminelle forhold må anses for at være motiveret af ekstremistiske opfattelser af spørgsmål vedrørende race, hudfarve, nationalitet, etnisk oprindelse og tro. Den konkrete vurdering er foretaget ud fra samtlige de foreliggende oplysninger, herunder oplysninger om gerningsmanden, omstændighederne i forbindelse med det kriminelle forhold, forurettedes opfattelse af forholdets karakter samt oplysninger om gerningsstedet og forurettede samt genstanden for det kriminelle forhold.

Af de 122 forhold, der er registreret som værende af racistisk eller religiøs karakter, ses mere end hvert tredje forhold at være af chikanøs karakter. Forhold, som er vurderet at være af chikanøs karakter, omfatter en bred vifte af forskellige forhold fra skriftlige og personlige henvendelser, til forhold, der har indebåret en simpel fysisk kontakt, uden at det kan vurderes som værende vold efter straffelovens § 244. Det forekommer derfor ikke overraskende, at forhold, der er kategoriseret i denne gruppe, udgør en så stor andel af det samlede antal forhold.

Næsten hver femte af de registrerede forhold har karakter af graffiti med mulig racistisk eller religiøs baggrund. Hvorvidt disse graffiti-forhold reelt har baggrund i et religiøst eller racistisk motiv kan ikke siges med sikkerhed.

Tilfælde, hvor graffiti er malet på offentlig vej, skilte, institutioner eller lignende, og hvor der ikke er indikationer på racistisk eller religiøst motiv, er ikke medtaget i opgørelsen over forhold, hvor gerningsindholdet er graffiti. Hvis ordet ”perker”, hagekors eller lignende er malet på en offentlig vej, skilte, institutioner eller lignende, vil det ofte være tvivlsomt, om der ligger et racistisk motiv bag ved handlingen. De forhold er således vurderet som værende af tvivlsomt racistisk eller religiøst karakter.

For så vidt angår hærværk, er der primært tale om forhold rettet mod personer med anden etnisk baggrund end dansk, og forholdene har typisk karakter af hagekors eller ordet ”perker”, der er ridset i lakken på forurettedes bil eller hoveddøren til forurettedes bopæl.

En række hærværksrelaterede forhold involverer hagekors på husmure og biler. Mange af disse er kategoriseret som værende tvivlsomme i forhold til det racistiske eller religiøse motiv.

Politiets Efterretningstjeneste har gennemgået den i medierne omtalte sag om vold mod et avisbud fra Amager. Avisbuddet blev i marts måned 2008 udsat for vold begået med en kølle, hvilket medførte, at han afgik med døden. Sagen kunne muligvis være racistisk motiveret. Under retssagen var det imidlertid ikke muligt at få belyst, hvorvidt motivet reelt var racistisk. På den baggrund og efter en samlet vurdering er voldsudøvelsen derfor ikke medtaget i rapporten.

For så vidt angår kategorien drab/drabsforsøg har der kun været et tilfælde af drabsforsøg i 2008. Der er tale om en sag fra Odense, hvor en palæstinensisk mand den 31. december 2008 med en pistol skød og ramte to israelere den 31. december 2008 i Rosengårdscentret. Gerningsmanden har til politiet forklaret, at han skød mod de to israelere

for at skade dem på grund af den israelske undertrykkelse af det palæstinensiske folk og krigen mod Palæstina.

BILAG 1

Eksempler på kriminelle forhold i 2008 med mulig racistisk eller religiøs baggrund

Kriminelle forhold vedrørende forskelsbehandling:

- Den 30. marts 2008 anmeldte fem personer af anden etnisk oprindelse, at de af en dørmand var blevet nægtet adgang til en restauration. Dørmanden var af etnisk dansk oprindelse (Fyns Politi).
- Den 9. september 2008 anmeldte en kvinde, at hun var blevet afvist i forbindelse med leje af et forsamlingshus, idet udlejeren ikke ville leje forsamlingshuset ud til udlændinge. Udlejeren var af etnisk dansk oprindelse (Nordsjællands Politi).
- I forbindelse med Danmarks Radios dokumentarudsendelse ”Grillfesten i Tingbjerg”, der blev vist på DR den 18. november 2008, modtog politiet en anmeldelse om mulig overtrædelse af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race mv., idet formanden for en haveforening i dokumentarudsendelsen havde oplyst, at haveforeningen ofte fravalgte personer af anden etnisk oprindelse i forbindelse med tildeling af kolonihaver, uagtet at disse personer var placeret øverst på ventelisterne (Københavns Politi).

Kriminelle forhold vedrørende chikane:

- Den 6. marts 2008 anmeldte en person, at hun havde modtaget et postkort med teksten: ”Jeres profet var en børnelokker. Bin Laden dør nu. Hilsen Satan”. Postkortet var endvidere påført tre hagekors (Syd- og Sønderjyllands Politi).
- Den 6. maj 2008 anmeldte en person af anden etnisk oprindelse, at hun var blevet chikaneret med spyt og tilråb fra seks personer af etnisk dansk oprindelse (Nordsjællands Politi).

Kriminelle forhold vedrørende graffiti:

- Den 23. januar 2008 anmeldte en person af anden etnisk oprindelse, at der på hans hoveddør var malet ordet ”Perker” (Københavns Politi).
- Den 19. november 2008 anmeldte en person, at der på en bil, der var påmalet ordet ”Shalom”. Anmelderen arbejdede for et jødisk tidsskrift, ligesom hans hustru var af jødisk oprindelse (Nordsjællands Politi).
- Den 7. november 2008 anmeldte en person, at en eller flere ukendte personer på en mur havde bl.a. havde skrevet ”Fuck Jesus”, ”666” samt malet nazitegn (Nordsjællands Politi).

Kriminelle forhold vedrørende hærværk:

- Den 5. januar 2008 anmeldte en person, at to personer havde udøvet hærværk ved at sparke på en personbil. De to personer havde ligeledes udtalt: ”Perkere burde ikke have råd til sådan en bil” (Østjyllands Politi).
- Den 14. februar 2008 blev der anmeldt hærværk mod en personbil. Bilen var blevet ridset på begge sider, ligesom der var ridset ordet ”Perker” på passagersiden. Bilen havde en ønskenummerplade med et navn af anden etnisk herkomst (Nordsjællands Politi).

Kriminelle forhold vedrørende generel propaganda:

- Den 19. februar 2008 anmeldte en person, at han havde modtaget en løbeseddel i sin brevkasse. Løbesedlen indeholdt en opfordring til at slå en ”perker” ihjel i uge 15 (Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi).
- Den 13. juli 2008 blev der på en hovedgade ophængt et banner med påskriften ”Stop Islamisk Racisme”, ligesom der blev ophængt en kludedukke med et skilt med påskriften ”Mohammed den pædofile landevejsrøver” (Københavns Vestegns Politi).

Kriminelle forhold vedrørende trusler:

- Den 17. september 2008 anmeldte en person af anden etnisk oprindelse, at han var blevet truet af en person af etnisk dansk oprindelse, der pegede på anmelderen med en pistol og udtalte: ”Jeg skyder dig din perker”. Pistolen viste sig efterfølgende at være en attrap (Københavns Vestegns Politi).
- Den 4. oktober 2008 anmeldte en person, at en taxachauffør, der var af anden etnisk oprindelse, under en kørsel med anmelderen havde udtalt, at han ville ”slå alle jøder ihjel”. Anmelderen var barnebarn af en jøde (Østjyllands Politi).

Kriminelle forhold vedrørende vold:

- Den 19. februar 2008 havde en person af etnisk dansk oprindelse, der var passager i et tog, kaldt en togfører, der var af anden etnisk oprindelse, for bl.a.: ”Sorte svin” og ”Muhammed”. Herefter havde han skubbet togføreren to gange (Nordsjællands Politi).
- Den 29. oktober 2008 blev en person af etnisk dansk oprindelse slået to gange i ansigtet. Gerningsmanden, der var af anden etnisk oprindelse, havde i samme forbindelse kaldt den forurettede for ”danske svin” og ”blegfede svin” (Nordsjællands Politi).

Kriminelle forhold vedrørende drab/drabsforsøg:

- Den 31. december 2008 blev en person af palæstinensisk oprindelse sigtet for forsøg på manddrab ved med pistolskud at have forsøgt at dræbe to personer af israelsk oprindelse. Gerningsmanden skød mod de to personer, fordi de var fra Israel (Fyns Politi).

Kriminelle forhold, der er generelt religiøst motiveret:

- Den 28. maj 2008 blev der anmeldt et tilfælde af hærværk, idet en ukendt gerningsmand havde malet jødestjerner og skrevet ”Brændt Svin”, ligesom gerningsmanden havde tegnet galger på hoveddøren til forurettedes bolig. Forurettede var af jødisk oprindelse (Østjyllands Politi).

Kriminelle forhold, der har et tvivlsomt racistisk eller religiøst motiv:

- Den 29.- 30. september 2008 blev der i to tilfælde anmeldt hærværk på biler, der stod i forlængelse af hinanden. Begge biler var ejet af personer af etnisk dansk oprindelse. På bilerne var påmalet hagekors på fronten, ligesom der var ridset i den ene bils bagklap og den anden bil var blevet punkteret (Nordsjællands Politi).
- Den 23.- 24. oktober 2008 blev der anmeldt hærværk på en skole, hvor der var malet graffiti på 40 steder i form af tags samt hagekors og tallet "88". Tallet "88" ses ofte anvendt i graffiti kredse, hvor 8-tallet henviser til bogstavet "H", som er det 8. bogstav i alfabetet. "HH" betyder "Heil Hitler" (Midt- og Vestjyllands Politi).